

Druk nr 820

BRNG.0006.243.2026

APEL RADY MIASTA GDAŃSKA

z dnia 2026 r.

w sprawie przeciwdziałania nienawiści i dyskryminacji ze względu na narodowość lub pochodzenie oraz wzmacniania bezpieczeństwa i wzajemnego szacunku w gdańskiej wspólnocie

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 z późn. zm.) oraz § 44 ust. 3 Statutu Miasta Gdańska, stanowiącego załącznik Nr 1 do uchwały Nr LI/1431/10 Rady Miasta Gdańska z dnia 26 sierpnia 2010 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Gdańska (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 119 poz. 2300, zm.: z 2014 r. poz. 472 i 3489; z 2018 r. poz. 4010; z 2022 r. poz. 2935) oraz na podstawie § 14 ust. 1 pkt 3 Regulaminu Rady Miasta Gdańska stanowiącego załącznik do Uchwały Nr LIII/1551/10 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 października 2010 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Rady Miasta Gdańska (zm. Uchwała Nr XXIX/800/16 z dnia 29 września 2016 r., zm. Uchwała Nr XII/239/19 z dnia 27 czerwca 2019 r.), Rada Miasta Gdańska przyjmuje następujący apel:

§ 1

Rada Miasta Gdańska wyraża sprzeciw wobec nienawiści, przemocy, dyskryminacji i wykluczenia ze względu na narodowość, pochodzenie lub język a także solidarność z osobami, które z powodu wojny, prześladowań lub zagrożenia bezpieczeństwa znalazły w Gdańsku miejsce życia, pracy i nauki.

Szczególą solidarność wyrażamy z obywatelkami i obywatelami Ukrainy oraz osobami innych narodowości dotkniętymi wojną, agresją, okupacją lub zagrożeniem ze strony Federacji Rosyjskiej.

§ 2

Rada Miasta Gdańska opowiada się za wzmacnianiem bezpieczeństwa i równego traktowania wszystkich osób tworzących lokalną wspólnotę, w szczególności dzieci i młodzieży w szkołach oraz innych przestrzeniach publicznych.

§ 3

Rada Miasta Gdańska podkreśla rolę edukacji w przeciwdziałaniu stereotypom, dezinformacji i mowie nienawiści oraz popiera wspieranie w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych zajęć i projektów poświęconych wzajemnemu szacunkowi, odpowiedzialności za słowo i doświadczeniom osób dotkniętych wojną lub przymusową migracją.

§ 4

Rada Miasta Gdańska, nie naruszając kompetencji organów, o których mowa w zdaniu następnym, zwraca uwagę na odpowiedzialność organów państwa, służb publicznych, osób pełniących funkcje publiczne oraz mediów, za przeciwdziałanie przemocy, dyskryminacji i dezinformacji oraz za kształtowanie debaty publicznej opartej na faktach i poszanowaniu godności człowieka.

Apelujemy o odpowiedzialność za słowo i stanowcze reagowanie na przypadki przemocy, gróźb i zachowań motywowanych nienawiścią.

§ 5

Rada Miasta Gdańska zwraca się z apelem o prowadzenie debaty dotyczącej migracji, integracji i bezpieczeństwa w oparciu o fakty, z poszanowaniem godności człowieka i bez przypisywania zbiorowej odpowiedzialności ze względu na narodowość lub pochodzenie.

§ 6

Wykonanie apelu w zakresie jego przekazania Prezydentowi Miasta Gdańska, parlamentarzystom województwa pomorskiego i Pomorskiemu Kuratorowi Oświaty powierza się Przewodniczącej Rady Miasta Gdańska..

Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Agnieszka Owczarczak

UZASADNIENIE

Gdańsk od wieków jest miastem, którego tożsamość kształtowały różne narodowości, języki, kultury i doświadczenia historyczne. Współczesny Gdańsk pozostaje wspólnotą ludzi o różnym pochodzeniu, historii rodzinnej i doświadczeniu migracyjnym. Jednym z podstawowych zadań samorządu jest troska o bezpieczeństwo i warunki życia osób mieszkających, uczących się i pracujących w mieście.

Po rozpoczęciu 24 lutego 2022 r. pełnoskalowej agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę Gdańsk stał się miejscem schronienia dla wielu osób uciekających przed wojną. Mieszkanki i mieszkańcy Gdańska, organizacje społeczne, instytucje publiczne, przedsiębiorcy i wolontariusze zaangażowali się w pomoc osobom, które zostały zmuszone do opuszczenia własnych domów.

Dzisiaj wiele Ukrainek i Ukraińców mieszka w Gdańsku na stałe lub przez dłuższy czas. Pracują, prowadzą działalność gospodarczą, uczą się, studiują, wychowują dzieci i uczestniczą w życiu lokalnej społeczności. Są naszymi sąsiadami, współpracownikami, uczniami, studentami i członkami gdańskiej wspólnoty.

Apel nie ogranicza się jednak wyłącznie do obywaterek i obywateli Ukrainy. W Gdańsku żyją również osoby innych narodowości, których doświadczenia związane są z wojną, prześladowaniami, przymusową migracją, agresją, okupacją lub poczuciem zagrożenia ze strony Federacji Rosyjskiej. Niezależnie od narodowości każda z tych osób ma prawo do bezpieczeństwa, godności i szacunku.

Rada Miasta Gdańska dostrzega jednocześnie niebezpieczeństwo przenoszenia do codziennych relacji społecznych stereotypów, uprzedzeń i przekazów dezinformacyjnych funkcjonujących w debacie publicznej i przestrzeni cyfrowej. Krytyczna debata o polityce migracyjnej, pomocy publicznej, integracji cudzoziemców, bezpieczeństwie czy polityce międzynarodowej jest naturalnym elementem demokracji. Nie może jednak prowadzić do obarczania całych grup ludzi odpowiedzialnością za działania państw, rządów lub pojedynczych osób.

Szczególnej uwagi wymaga sytuacja dzieci i młodzieży. Szkoła jest nie tylko miejscem zdobywania wiedzy, ale również przestrzenią, w której młodzi ludzie uczą się funkcjonowania we wspólnocie, rozwiązywania sporów, wzajemnego szacunku i odpowiedzialności za innych. Dlatego istotnym elementem działań podejmowanych w Gdańsku może być wspieranie w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych zajęć edukacyjnych poświęconych przeciwdziałaniu stereotypom, dyskryminacji, dezinformacji i mowie nienawiści. Zajęcia takie mogą przyjmować różne formy: lekcji, godzin wychowawczych, warsztatów, spotkań z ekspertami, projektów szkolnych czy działań realizowanych we współpracy z organizacjami społecznymi oraz przedstawicielami społeczności mieszkających w Gdańsku.

Ich celem nie powinno być przekazywanie młodzieży określonych poglądów politycznych, lecz rozwijanie umiejętności rozpoznawania manipulacji i dezinformacji, krytycznej analizy źródeł, rozumienia mechanizmów powstawania stereotypów oraz konsekwencji języka pogardy i wykluczenia.

Ważnym elementem takich działań może być również poznawanie historii, kultury i współczesnych doświadczeń mieszkańców pochodzących z Ukrainy oraz innych państw i społeczności Europy Środkowej i Wschodniej dotkniętych wojną, agresją, okupacją, represjami lub zagrożeniami bezpieczeństwa ze strony Federacji Rosyjskiej.

Szczególne wartości mogą mieć działania umożliwiające bezpośrednie spotkanie młodych ludzi i poznanie doświadczeń ich rówieśników. Osoba, która przestaje być anonimowym przedstawicielem określonej narodowości, a staje się koleżanką, kolegą, sąsiadem czy członkiem szkolnej społeczności, znacznie trudniej staje się przedmiotem stereotypowego postrzegania.

Rada Miasta Gdańska ma świadomość trudnych i tragicznych wydarzeń w historii relacji pomiędzy narodami naszego regionu. Pamięć o ofiarach wymaga prawdy, szacunku, badań historycznych i odpowiedzialności. Nie powinna jednak prowadzić do przenoszenia odpowiedzialności za wydarzenia z przeszłości na współcześnie żyjących ludzi ani być wykorzystywana do budowania wrogości wobec osób określonej narodowości.

Szczególne odpowiedzialność spoczywa również na osobach uczestniczących w debacie publicznej. Słowa wypowiedziane przez osoby pełniące funkcje publiczne, przedstawicieli życia politycznego i społecznego oraz publikowane w mediach mają wpływ na postawy społeczne.

Przyjęcie niniejszego apelu ma przede wszystkim wymiar lokalny. Jego celem jest potwierdzenie standardów, jakie Rada Miasta Gdańska uznaje za właściwe dla gdańskiej wspólnoty: bezpieczeństwa, wzajemnego szacunku, odpowiedzialności za słowo, przeciwdziałania dyskryminacji oraz edukacji pozwalającej młodym ludziom lepiej rozumieć świat, w którym żyją.

Gdańska solidarność nie może pozostawać jedynie historycznym symbolem, a powinna wyrażać się w codziennym sposobie traktowania drugiego człowieka niezależnie od jego języka, nazwiska, narodowości czy miejsca urodzenia.

Wnoszę do

w imieniu klubu Wszystko Na Górze.

Wiceprezident klubu

